

Kazimierz Mikucki
Problem sposobu poznania duszy ludzkiej według Kazimierza Kłósaka

- język publikacji: polski

Streszczenie

Koncepcja poznania duszy ludzkiej w ujęciu Kazimierza Kłósaka mieści się w obrębie tradycji filozofii arystotelesowsko-tomistycznej. Odpowiednio do jej zasad, owo poznanie dokonuje się na drodze poznania pośredniego, jakim jest rozumowanie redukcyjne (tłumaczenie). Uzasadnione jest to tym, że duszy ludzkiej przysługuje pewna ontyczna transcendencja wobec świata fizycznego. Punktem wyjścia natomiast tego poznania są dane empirycznych nauk szczegółowych o przyrodzie i człowieku, zwłaszcza zjawiska psychiczne i moralne. W myśl zasad przyjętej filozofii interpretuje się je następnie jako czynnościowy wyraz substancji duszy ludzkiej i jej przypadłości.

W oparciu o taką metodę poznania próbuje się tu w nowy sposób ująć trzy tradycyjne i podstawowe problemy związane z duszą ludzką: jej naturę (jedność i substancjalność, duchowość i nieśmiertelność), pochodzenie i związek z ciałem. Ze względu na ograniczony zakres danych doświadczalnych w punkcie wyjścia tejsze refleksji filozoficznej oraz z uwagi na charakter rozumowania redukcyjnego, zasadnicze tezy na temat duszy ludzkiej traktowane są przez Kłósaka jako postulaty rozumnej wiary. Trzeba ponadto dodać – w obliczu późniejszych badań naukowych – że owe tezy wymagają nieco nowego opracowania.